

Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Okul Aile Birliği Yönetmeliği ile bu birliklerin kuruluş ve işleyişi düzenlenmiştir. Yönetmelikte, birliğin okul bünyesinde olacağı ve tüzel kişiliğinin bulunmadığı, birlik gelirlerinin aynı, nakdî, şartlı/şartsız bağış ve yardımlardan, okulların bünyesindeki kantin ve benzeri yerlerin işlettilmesi, gerektiğinde işletilmesinden elde edilen gelirlerinden, kamu kurum ve kuruluşları, özel hukuk tüzel kişilikleri ve gerçek

kişilerin, örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde eğitim ve öğretimin yapıldığı saatler dışında gerçekleştirecekleri sosyal, kültürel, sportif, kurs, proje, sınav, toplantı, kampanya ve benzeri gelir getirici etkinliklerinden sağlanan gelirler ile diğer gelirlerden oluşacağı düzenlenmiştir. Yönetmelikte birliklere bütçeden kaynak aktarılacağına ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır.

Danıştay 15. Daire Başkanlığı

2015/2896 E. , 2018/5184 K.

- Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin sigorta prim teşviklerinden yararlanmaları

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ON BEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2015/2896

Karar No : 2018/5184

Davacı :

Vekili : (Aynı yerde)

Davalı :

Vekili : Av. Özlem Atılgan (Aynı yerde)

Davanın Özeti : Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 22.01.2015 tarih ve 63665751/20702/421694 sayılı, "prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin", "Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri" konulu; " ... Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin, kamu işyeri niteliğinde ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlar olarak değerlendirilmesi, buna göre; bu nitelikteki işyerlerinin mahiyet kodunun (1) olarak değiştirilmesi, sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, teşvik ve desteklerden yersiz yararlandığı tespit edilenlerin kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenden istenilmesi ve yersiz yararlanılan tutarların gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi " içerikli Genel Yazı'nın iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Gerek 5510 sayılı Kanun'un 81. Maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde gerek aynı maddenin ikinci fıkrası gerekse 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrasında yer alan sigorta primi teşvikine dair düzenlemenin uygulanamayacağı işyerleri arasında "genel bütçeye dahil idareler" ibaresine yer verildiği, Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin mevzuatlarına göre tarafından denetlenen kamu kurumu

niteliğinde oldukları bu nedenle sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, hazırlanan ve dava konusu edilen Genel Yazıda hukuka aykırılık bulunmadığından yürütmenin durdurulması isteminin ve davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik Hakimi: Murat Şaşı

Düşüncesi : Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinin "Kurumun gelir ve giderleri" başlıklı 23. maddesinin 1/b hükmünde gelirler arasında Bakanlık bütçesinden kuruma aktarılacak ödenekler de sayılmakta olup, bu durumda öğretmenlerinin 5335 sayılı Kanun'un 30. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "bütçeden yardım alan kuruluşlar" kapsamında kamu işyeri niteliğinde olduğundan prim teşviklerinden yararlanmasının mümkün olmadığı, dava konusu düzenlemenin öğretmenleri ve akşam sanat okullarına ilişkin kısmının hukuka uygun olduğundan davanın bu kısmının reddine karar verilmesi gerektiği; okul aile birliklerine ise bütçeden pay aktarımı söz konusu olmadığından kamu işyeri olarak nitelenemeyeceği, bu birliklerin sigorta prim teşviklerinden yararlanabilmelerini engelleyen düzenleyici işlemde hukuka aykırılık bulunmadığından işlemin bu kısmının iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : N

Düşüncesi : Dava; Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri" konulu, 22.1.2015 gün ve 63665751/20702/421694 sayılı Genel Yazının iptali istemiyle açılmıştır.

T.C. Anayasasının 123'üncü maddesinde, idarenin, kuruluş ve görevleriyle bir bütün olup yasayla düzenleneceği; 124'üncü maddesinde de, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabileceği belirtilmiştir.

Uyuşmazlığın çözümü bakımından, Yönetmelikle yapılan

düzenlemenin üst normlara ve hukuka uygun olup olmadığının irdelenmesi gerekmektedir. Buna göre;

3797 sayılı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 37'nci maddesinde, Öğretmene Hizmet ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığının görevleri; 652 sayılı nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21'inci maddesinde de, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri sayılmıştır.

5510 sayılı Kanunun 81'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (1) bendine göre: "Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır."

5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendi: "Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından; a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar." şeklindedir.

Öte yandan; Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinin 1'inci maddesine göre; Bu Yönerge, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı öğretmenevleri ile öğretmenevi ve akşam sanat okullarının açılış, kapanış, yönetim, işletme ve denetim usul ve esaslarını düzenler.

Diğer yandan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 16'ncı maddesinin 1'inci fıkrasına göre; Ticaret şirketleriyle, amacına varmak için ticari bir işletme işleten vakıflar, dernekler ve kendi kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişileri tarafından kurulan kurum ve kuruluşlar da tacir sayılırlar. Öğretmenevlerinin konumu bu hüküm ile birlikte değerlendirilecek olursa; bu kurumların işletme gelirlerini kamu hizmetinde kullanan işyerleri olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durum ile yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin tamamının birlikte değerlendirilmesinden; öğretmenevlerinin bakanlığa bağlı sosyal tesisler, döner sermaye işletmeleri olarak tanımlandığı, tek başına kamu kurumu olarak

nitelendirilemeyeceği, ayrı bir kamu tüzel kişiliğinin bulunmayıp hizmet üretiminin gerçekleştirildiği iktisadi bir birim olarak nitelendirilmesi gerektiği anlaşıldığından prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 16'ncı maddesinin 2'nci fıkrası ile Okul Aile Birliği Yönetmeliğinin 1, 2, 5 ve 6'ncı maddeleri göz önüne alındığında, okul aile birliklerinin Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğini sağlamak üzere kurulduklarından, her birliğin okulun adını aldığı, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak şeklinde sosyal amaç güdüldüğünden, bu sebeple okul- aile birliklerinin gelirlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğundan, okul aile birlikleri yönünden de prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle; 22.1.2015 gün ve 63665751/20702/421694 sayılı Genel Yazının iptali yönünde karar verilmesi gerektiği düşünölmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onbeşinci Dairesince Tetkik Hakiminin raporu ve sözlü açıklamaları dinlenildikten sonra gereği görüöldü:

Dava, Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 22/01/2015 günlü, 63665751/20702/421694 sayılı, "prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin", "Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri" konulu; " ... Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin, kamu işyeri niteliğinde ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlar

olarak değerlendirilmesi, buna göre; bu nitelikteki işyerlerinin mahiyet kodunun (1) olarak değiştirilmesi, sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, teşvik ve desteklerden yersiz yararlandığı tespit edilenlerin kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenden istenilmesi ve yersiz yararlanan tutarların gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi” içerikli genel yazının iptali istemiyle açılmıştır. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “Sigortalı sayılanlar” başlıklı 4. maddesinin (a) bendinde; hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından sigortalı sayılacağı hükme bağlanmış, “Prim oranları ve Devlet katkısı” başlıklı 81. maddesinin (1) bendinde ise; “Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır. ... Bu bent hükümleri; vakıflar tarafından kurulan yuksekogretim kurumları ile okul-aile birliklerince çalıştırılanlar hariç olmak üzere 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve **4734 sayılı** Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile **4734 sayılı** Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal guvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz. ...” hükümlerine yer verilmiştir.

Maddenin göndermede bulunduğu 5335 sayılı Kanunun 30. maddesinin 2. fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlar ise; “...genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri,

belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklar..." olarak düzenlenmiştir.

Öte yandan; 652 sayılı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü"nün görevlerinin belirlendiği 21. maddesine dayanılarak hazırlanan Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinde; kurumun (öğretmenevi ile öğretmenevi ve akşam sanat okulunun) açılmasında ve kapanmasında milli eğitim müdürlüğünün teklifi, valiliğin uygun görüşü ve Bakanlığın onayının gerektiği; muhasebesinin, Maliye Bakanlığınca yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile belirlenen Muhasebe Sistemi ve Özel Hesap Planı Usul ve Esasları ile genel muhasebe ilke ve standartlarına göre yürütüleceği; kurum müdürlüğü tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapımların, **4734 sayılı** Kamu ihale Kanunu ile bu Kanuna bağlı mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüleceği, konaklama üniteleri dışında kalan tüm hizmet ünitelerinin, maliyet unsurları, hizmet kalitesi ve ekonomik olma ölçütleri göz önünde bulundurularak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, Alt İşverenlik Yönetmeliği ve Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ doğrultusunda müstecire verilebileceği; gelirleri arasında Bakanlık bütçesinden kuruma aktarılacak ödeneklere yer verilmesi; taşınır mal işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği doğrultusunda yürütüleceği; büro hizmetleri ve dosyalama sisteminin Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik ve ilgili genelgeleri doğrultusunda yürütüleceği; kurumda 657 sayılı Devlet Memurlarına tabi personelin de istihdam edileceği yolunda düzenlemelere yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen düzenlemeler uyarınca öğretmenleri ve akşam sanat okullarının kamu kurumu niteliğini haiz olduğu sonucuna varılmakta olup, bu nedenle de, sözü edilen

kurumların 5510 sayılı Kanununun 81. maddesinin (1) bendinde düzenlenen işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazine tarafından karşılanmasına ilişkin sigorta prim teşviğinden yararlanamayacaklar arasında bulunduğu açıktır.

Bu durumda, prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin genel yazının, öğretmenevi, öğretmenevi ve akşam sanat okuluna ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun "Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında; eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğinin sağlamak üzere okullarda okul-aile birlikleri kurulacağı, birliklerin, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere; aynî ve nakdî bağışları kabul edebilecekleri, maddi katkı sağlamak amacıyla sosyal ve kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenleyebilecekleri, okulların bünyesinde bulunan açık alan, kantin, salon ve benzeri yerleri işlettirebilir veya işletebilecekleri düzenlenmiştir.

09.02.2012 tarih ve 28199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Okul Aile Birliği Yönetmeliği ile bu birliklerin kuruluş ve işleyişi düzenlenmiştir. Yönetmelikte, birliğin okul bünyesinde olacağı ve tüzel kişiliğinin bulunmadığı, birlik gelirlerinin aynî, nakdî, şartlı/şartsız bağış ve yardımlardan, okulların bünyesindeki kantin ve benzeri yerlerin işlettirilmesi, gerektiğinde işletilmesinden elde edilen gelirlerinden, kamu kurum ve kuruluşları, özel hukuk tüzel kişilikleri ve gerçek kişilerin, örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde eğitim ve öğretimin yapıldığı saatler dışında gerçekleştirecekleri sosyal, kültürel, sportif, kurs, proje, sınav, toplantı, kampanya ve benzeri gelir getirici etkinliklerinden sağlanan gelirler ile diğer gelirlerden oluşacağı düzenlenmiştir. Yönetmelikte birliklere bütçeden kaynak aktarılacağına ilişkin bir düzenleme

bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, okul aile birliklerinin Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğini sağlamak üzere kuruldukları, her birliğin okulun adını aldığı, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak şeklinde sosyal amaç güdüldüğü, bu sebeple okul-aile birliklerinin gelirlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu, bakanlığa bağlı birlikler olarak tanımlandığı, tek başına kamu kurumu olarak nitelendirilemeyeceği, ayrı bir kamu tüzel kişiliğinin bulunmayıp sosyal amaç güden bir oluşum olarak nitelendirilmesi gerektiği, öte yandan istihdam eden anlamında işveren konumunda olduğu anlaşıldığından prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle dava konusu düzenleyici işlemin, okul aile birliklerine ilişkin kısmının İPTALİNE, öğretmenleri ve akşam sanat okullarına ilişkin kısmı yönünden ise davanın REDDİNE, aşağıda dökümü yapılan 127,00 TL yargılama giderinin 63,50 TL'sinin davacı üzerinde bırakılmasına; 63,50 TL yargılama giderinin ise davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.980,00-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, 1.980,00-TL. vekalet ücretinin de davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 23/05/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Danıştay 15. Daire Başkanlığı 2015/2896 E. , 2018/5184 K.

• Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile

birliklerinin sigorta prim teşviklerinden yararlanmaları

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ON BEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2015/2896

Karar No : 2018/5184

Davacı :

Vekili : (Aynı yerde)

Davalı :

Vekili : Av. Özlem Atılgan (Aynı yerde)

Davanın Özeti : Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 22.01.2015 tarih ve 63665751/20702/421694 sayılı, “prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin”, “Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri” konulu; ” ... Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin, kamu işyeri niteliğinde ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 30. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlar olarak değerlendirilmesi, buna göre; bu nitelikteki işyerlerinin mahiyet kodunun (1) olarak değiştirilmesi, sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, teşvik ve desteklerden yersiz yararlandığı tespit edilenlerin kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenden istenilmesi ve yersiz yararlanılan tutarların gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi ” içerikli Genel Yazı’nın iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Gerek 5510 sayılı Kanun’un 81. Maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde gerek aynı maddenin ikinci fıkrası gerekse 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde

Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrasında yer alan sigorta primi teşvikine dair düzenlemenin uygulanamayacağı işyerleri arasında "genel bütçeye dahil idareler" ibaresine yer verildiği, Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin mevzuatlarına göre tarafından denetlenen kamu kurumu niteliğinde oldukları bu nedenle sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, hazırlanan ve dava konusu edilen Genel Yazıda hukuka aykırılık bulunmadığından yürütmenin durdurulması isteminin ve davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik Hakimi: Murat Şaşı

Düşüncesi : Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinin "Kurumun gelir ve giderleri" başlıklı 23. maddesinin 1/b hükmünde gelirler arasında Bakanlık bütçesinden kuruma aktarılacak ödenekler de sayılmakta olup, bu durumda öğretmenlerinin 5335 sayılı Kanun'un 30. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "bütçeden yardım alan kuruluşlar" kapsamında kamu işyeri niteliğinde olduğundan prim teşviklerinden yararlanmasının mümkün olmadığı, dava konusu düzenlemenin öğretmenleri ve akşam sanat okullarına ilişkin kısmının hukuka uygun olduğundan davanın bu kısmının reddine karar verilmesi gerektiği; okul aile birliklerine ise bütçeden pay aktarımı söz konusu olmadığından kamu işyeri olarak nitelenemeyeceği, bu birliklerin sigorta prim teşviklerinden yararlanabilmelerini engelleyen düzenleyici işlemde hukuka uyarlık bulunmadığından işlemin bu kısmının iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : N

Düşüncesi : Dava; Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri" konulu, 22.1.2015 gün ve 63665751/20702/421694 sayılı Genel Yazının iptali istemiyle açılmıştır.

T.C. Anayasasının 123'üncü maddesinde, idarenin, kuruluş ve görevleriyle bir bütün olup yasayla düzenleneceği; 124'üncü

maddesinde de, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabileceği belirtilmiştir.

Uyuşmazlığın çözümü bakımından, Yönetmelikle yapılan düzenlemenin üst normlara ve hukuka uygun olup olmadığının irdelenmesi gerekmektedir. Buna göre;

3797 sayılı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 37'nci maddesinde, Öğretmene Hizmet ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığının görevleri; 652 sayılı nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21'inci maddesinde de, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri sayılmıştır.

5510 sayılı Kanununun 81'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (1) bendine göre: "Bu Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır."

5510 sayılı Kanununun 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendi: "Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından; a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar." şeklindedir.

Öte yandan; Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinin 1'inci maddesine göre; Bu Yönerge, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı öğretmenleri ile öğretmenleri ve akşam sanat okullarının açılış, kapanış, yönetim, işletme ve denetim usul ve esaslarını düzenler.

Diğer yandan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 16'ncı maddesinin 1'inci fıkrasına göre; Ticaret şirketleriyle, amacına varmak için ticari bir işletme işleten vakıflar, dernekler ve kendi kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişileri tarafından kurulan kurum ve kuruluşlar da tacir sayılırlar. Öğretmenevlerinin konumu bu hüküm ile birlikte

değerlendirilecek olursa; bu kurumların işletme gelirlerini kamu hizmetinde kullanan işyerleri olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durum ile yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin tamamının birlikte değerlendirilmesinden; öğretmenevlerinin bakanlığa bağlı sosyal tesisler, döner sermaye işletmeleri olarak tanımlandığı, tek başına kamu kurumu olarak nitelendirilemeyeceği, ayrı bir kamu tüzel kişiliğinin bulunmayıp hizmet üretiminin gerçekleştirildiği iktisadi bir birim olarak nitelendirilmesi gerektiği anlaşıldığından prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 16'ncı maddesinin 2'nci fıkrası ile Okul Aile Birliği Yönetmeliğinin 1, 2, 5 ve 6'ncı maddeleri göz önüne alındığında, okul aile birliklerinin Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğini sağlamak üzere kurulduklarından, her birliğin okulun adını aldığı, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak şeklinde sosyal amaç güdüldüğünden, bu sebeple okul- aile birliklerinin gelirlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğundan, okul aile birlikleri yönünden de prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle; 22.1.2015 gün ve 63665751/20702/421694 sayılı Genel Yazının iptali yönünde karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onbeşinci Dairesince Tetkik Hakiminin raporu ve sözlü açıklamaları dinlenildikten sonra gereği görüldü:

Dava, Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 22/01/2015 günlü, 63665751/20702/421694 sayılı, "prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin

talimatlandırılmasına ilişkin", "Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri" konulu; " ... Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin, kamu işyeri niteliğinde ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlar olarak değerlendirilmesi, buna göre; bu nitelikteki işyerlerinin mahiyet kodunun (1) olarak değiştirilmesi, sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, teşvik ve desteklerden yersiz yararlandığı tespit edilenlerin kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenden istenilmesi ve yersiz yararlanılan tutarların gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi" içerikli genel yazının iptali istemiyle açılmıştır. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Sigortalı sayılanlar" başlıklı 4. maddesinin (a) bendinde; hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından sigortalı sayılacağı hükme bağlanmış, "Prim oranları ve Devlet katkısı" başlıklı 81. maddesinin (1) bendinde ise; "Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır. ... Bu bent hükümleri; vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ile okul-aile birliklerince çalıştırılanlar hariç olmak üzere 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve **4734 sayılı** Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile **4734 sayılı** Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek

primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz. ..." hükümlerine yer verilmiştir.

Maddenin göndermede bulunduğu 5335 sayılı Kanununun 30. maddesinin 2. fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlar ise; "...genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklar..." olarak düzenlenmiştir.

Öte yandan; 652 sayılı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü"nü görevlerinin belirlendiği 21. maddesine dayanılarak hazırlanan Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinde; kurumun (öğretmenevi ile öğretmenevi ve akşam sanat okulunun) açılmasında ve kapanmasında milli eğitim müdürlüğünün teklifi, valiliğin uygun görüşü ve Bakanlığın onayının gerektiği; muhasebesinin, Maliye Bakanlığınca yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile belirlenen Muhasebe Sistemi ve Özel Hesap Planı Usul ve Esasları ile genel muhasebe ilke ve standartlarına göre yürütüleceği; kurum müdürlüğü tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapımların, **4734 sayılı** Kamu ihale Kanunu ile bu Kanuna bağlı mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüleceği, konaklama üniteleri dışında kalan tüm hizmet ünitelerinin, maliyet unsurları, hizmet kalitesi ve ekonomik olma ölçütleri göz önünde bulundurularak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, Alt İşverenlik Yönetmeliği ve Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ doğrultusunda müstecire verilebileceği; gelirleri arasında Bakanlık bütçesinden kuruma aktarılacak ödeneklere yer verilmesi; taşınır mal işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği doğrultusunda yürütüleceği; büro hizmetleri ve dosyalama sisteminin Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik ve

ilgili genelgeleri doğrultusunda yürütüleceği; kurumda 657 sayılı Devlet Memurlarına tabi personelin de istihdam edileceği yolunda düzenlemelere yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen düzenlemeler uyarınca öğretmenleri ve akşam sanat okullarının kamu kurumu niteliğini haiz olduğu sonucuna varılmakta olup, bu nedenle de, sözü edilen kurumların 5510 sayılı Kanununun 81. maddesinin (1) bendinde düzenlenen işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazine tarafından karşılanmasına ilişkin sigorta prim teşviğinden yararlanamayacaklar arasında bulunduğu açıktır.

Bu durumda, prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin genel yazının, öğretmenevi, öğretmenevi ve akşam sanat okuluna ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun "Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında; eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğinin sağlamak üzere okullarda okul-aile birlikleri kurulacağı, birliklerin, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere; aynî ve nakdî bağışları kabul edebilecekleri, maddi katkı sağlamak amacıyla sosyal ve kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenleyebilecekleri, okulların bünyesinde bulunan açık alan, kantin, salon ve benzeri yerleri işlettirebilir veya işletebilecekleri düzenlenmiştir.

09.02.2012 tarih ve 28199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Okul Aile Birliği Yönetmeliği ile bu birliklerin kuruluş ve işleyişi düzenlenmiştir. Yönetmelikte, birliğin okul bünyesinde olacağı ve tüzel kişiliğinin bulunmadığı, birlik gelirlerinin aynî, nakdî, şartlı/şartsız bağış ve yardımlardan, okulların bünyesindeki kantin ve benzeri yerlerin işlettirilmesi, gerektiğinde işletilmesinden elde edilen gelirlerinden, kamu kurum ve kuruluşları, özel hukuk tüzel kişilikleri ve gerçek kişilerin, örgün ve yaygın

eğitim kurumları bünyesinde eğitim ve öğretim yapıldığı saatler dışında gerçekleştirecekleri sosyal, kültürel, sportif, kurs, proje, sınav, toplantı, kampanya ve benzeri gelir getirici etkinliklerinden sağlanan gelirler ile diğer gelirlerden oluşacağı düzenlenmiştir. Yönetmelikte birliklere bütçeden kaynak aktarılacağına ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, okul aile birliklerinin Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğini sağlamak üzere kuruldukları, her birliğin okulun adını aldığı, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak şeklinde sosyal amaç güdüldüğü, bu sebeple okul-aile birliklerinin gelirlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu, bakanlığa bağlı birlikler olarak tanımlandığı, tek başına kamu kurumu olarak nitelendirilemeyeceği, ayrı bir kamu tüzel kişiliğinin bulunmayıp sosyal amaç güden bir oluşum olarak nitelendirilmesi gerektiği, öte yandan istihdam eden anlamında işveren konumunda olduğu anlaşıldığından prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle dava konusu düzenleyici işlemin, okul aile birliklerine ilişkin kısmının İPTALİNE, öğretmenleri ve akşam sanat okullarına ilişkin kısmı yönünden ise davanın REDDİNE, aşağıda dökümü yapılan 127,00 TL yargılama giderinin 63,50 TL'sinin davacı üzerinde bırakılmasına; 63,50 TL yargılama giderinin ise davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.980,00-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, 1.980,00-TL. vekalet ücretinin de davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere,

23/05/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

BaşkanDanıştay 15. Daire Başkanlığı 2015/2896 E. , 2018/5184 K.

- Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin sigorta prim teşviklerinden yararlanmaları

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ON BEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2015/2896

Karar No : 2018/5184

Davacı :

Vekili : (Aynı yerde)

Davalı :

Vekili : Av. Özlem Atılgan (Aynı yerde)

Davanın Özeti : Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 22.01.2015 tarih ve 63665751/20702/421694 sayılı, “prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin”, “Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri” konulu; ” ... Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin, kamu işyeri niteliğinde ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 30. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlar olarak değerlendirilmesi, buna göre; bu nitelikteki işyerlerinin mahiyet kodunun (1) olarak değiştirilmesi, sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, teşvik ve desteklerden yersiz yararlandığı tespit edilenlerin kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenden istenilmesi ve yersiz yararlanılan

tutarların gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi " içerikli Genel Yazı'nın iptali istenilmektedir.

Savunmanın zeti : Gerek 5510 sayılı Kanun'un 81. Maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde gerek aynı maddenin ikinci fıkrası gerekse 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hkmdnde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrasında yer alan sigorta primi teşvikine dair düzenlemenin uygulanamayacağı işyerleri arasında "genel bütçeye dahil idareler" ibaresine yer verildiği, Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin mevzuatlarına göre tarafından denetlenen kamu kurumu niteliğinde oldukları bu nedenle sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, hazırlanan ve dava konusu edilen Genel Yazıda hukuka aykırılık bulunmadığından yürütmenin durdurulması isteminin ve davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik Hakimi: Murat Şaşı

Düşüncesi : Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinin "Kurumun gelir ve giderleri" başlıklı 23. maddesinin 1/b hükmünde gelirler arasında Bakanlık bütçesinden kuruma aktarılacak ödenekler de sayılmakta olup, bu durumda öğretmenlerinin 5335 sayılı Kanun'un 30. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "bütçeden yardım alan kuruluşlar" kapsamında kamu işyeri niteliğinde olduğundan prim teşviklerinden yararlanmasının mümkün olmadığı, dava konusu düzenlemenin öğretmenleri ve akşam sanat okullarına ilişkin kısmının hukuka uygun olduğundan davanın bu kısmının reddine karar verilmesi gerektiği; okul aile birliklerine ise bütçeden pay aktarımı söz konusu olmadığından kamu işyeri olarak nitelenemeyeceği, bu birliklerin sigorta prim teşviklerinden yararlanabilmelerini engelleyen düzenleyici işlemden hukuka uyarlık bulunmadığından işlemin bu kısmının iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : N

Düşüncesi : Dava; Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından

hazırlanan "Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri" konulu, 22.1.2015 gün ve 63665751/20702/421694 sayılı Genel Yazının iptali istemiyle açılmıştır.

T.C. Anayasasının 123'üncü maddesinde, idarenin, kuruluş ve görevleriyle bir bütün olup yasayla düzenleneceği; 124'üncü maddesinde de, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabileceği belirtilmiştir.

Uyuşmazlığın çözümü bakımından, Yönetmelikle yapılan düzenlemenin üst normlara ve hukuka uygun olup olmadığının irdelenmesi gerekmektedir. Buna göre;

3797 sayılı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 37'nci maddesinde, Öğretmene Hizmet ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığının görevleri; 652 sayılı nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21'inci maddesinde de, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri sayılmıştır.

5510 sayılı Kanunun 81'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (1) bendine göre: "Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalıları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır."

5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendi: "Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından; a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar." şeklindedir.

Öte yandan; Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinin 1'inci maddesine göre; Bu Yönerge, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı öğretmenleri ile öğretmenleri ve akşam sanat okullarının açılış, kapanış, yönetim, işletme ve denetim usul ve esaslarını düzenler.

Diğer yandan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 16'ncı maddesinin 1'inci fıkrasına göre; Ticaret şirketleriyle, amacına varmak için ticari bir işletme işleten vakıflar,

dernekler ve kendi kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişileri tarafından kurulan kurum ve kuruluşlar da tacir sayılırlar. Öğretmenevlerinin konumu bu hüküm ile birlikte değerlendirilecek olursa; bu kurumların işletme gelirlerini kamu hizmetinde kullanan işyerleri olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durum ile yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin tamamının birlikte değerlendirilmesinden; öğretmenlerinin bakanlığa bağlı sosyal tesisler, döner sermaye işletmeleri olarak tanımlandığı, tek başına kamu kurumu olarak nitelendirilemeyeceği, ayrı bir kamu tüzel kişiliğinin bulunmayıp hizmet üretiminin gerçekleştirildiği iktisadi bir birim olarak nitelendirilmesi gerektiği anlaşıldığından prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 16'ncı maddesinin 2'nci fıkrası ile Okul Aile Birliği Yönetmeliğinin 1, 2, 5 ve 6'ncı maddeleri göz önüne alındığında, okul aile birliklerinin Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğini sağlamak üzere kurulduklarından, her birliğin okulun adını aldığı, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak şeklinde sosyal amaç güdüldüğünden, bu sebeple okul- aile birliklerinin gelirlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğundan, okul aile birlikleri yönünden de prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle; 22.1.2015 gün ve 63665751/20702/421694 sayılı Genel Yazının iptali yönünde karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onbeşinci Dairesince Tetkik Hakiminin

raporu ve sözlü açıklamaları dinlenildikten sonra gereği görüldü:

Dava, Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 22/01/2015 günlü, 63665751/20702/421694 sayılı, "prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin", "Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri" konulu; " ... Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin, kamu işyeri niteliğinde ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlar olarak değerlendirilmesi, buna göre; bu nitelikteki işyerlerinin mahiyet kodunun (1) olarak değiştirilmesi, sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, teşvik ve desteklerden yersiz yararlandığı tespit edilenlerin kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenden istenilmesi ve yersiz yararlanılan tutarların gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi" içerikli genel yazının iptali istemiyle açılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Sigortalı sayılanlar" başlıklı 4. maddesinin (a) bendinde; hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından sigortalı sayılacağı hükme bağlanmış, "Prim oranları ve Devlet katkısı" başlıklı 81. maddesinin (1) bendinde ise; "Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır. ... Bu bent hükümleri; vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ile okul-aile birliklerince çalıştırılanlar hariç olmak üzere 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait

işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve **4734 sayılı** Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile **4734 sayılı** Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz. ..." hükümlerine yer verilmiştir.

Maddenin göndermede bulunduğu 5335 sayılı Kanunun 30. maddesinin 2. fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlar ise; "...genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklar..." olarak düzenlenmiştir.

Öte yandan; 652 sayılı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü"nün görevlerinin belirlendiği 21. maddesine dayanılarak hazırlanan Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinde; kurumun (öğretmenevi ile öğretmenevi ve akşam sanat okulunun) açılmasında ve kapanmasında milli eğitim müdürlüğünün teklifi, valiliğin uygun görüşü ve Bakanlığın onayının gerektiği; muhasebesinin, Maliye Bakanlığınca yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile belirlenen Muhasebe Sistemi ve Özel Hesap Planı Usul ve Esasları ile genel muhasebe ilke ve standartlarına göre yürütüleceği; kurum müdürlüğü tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapımların, **4734 sayılı** Kamu ihale Kanunu ile bu Kanuna bağlı mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüleceği, konaklama üniteleri dışında kalan tüm hizmet ünitelerinin, maliyet unsurları, hizmet kalitesi ve ekonomik olma ölçütleri göz önünde bulundurularak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, Alt İşverenlik Yönetmeliği ve Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ doğrultusunda müstecire

verilebileceği; gelirleri arasında Bakanlık bütçesinden kuruma aktarılacak ödeneklere yer verilmesi; taşınır mal işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği doğrultusunda yürütüleceği; büro hizmetleri ve dosyalama sisteminin Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik ve ilgili genelgeleri doğrultusunda yürütüleceği; kurumda 657 sayılı Devlet Memurlarına tabi personelin de istihdam edileceği yolunda düzenlemelere yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen düzenlemeler uyarınca öğretmenleri ve akşam sanat okullarının kamu kurumu niteliğini haiz olduğu sonucuna varılmakta olup, bu nedenle de, sözü edilen kurumların 5510 sayılı Kanununun 81. maddesinin (1) bendinde düzenlenen işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazine tarafından karşılanmasına ilişkin sigorta prim teşviğinden yararlanamayacaklar arasında bulunduğu açıktır.

Bu durumda, prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin genel yazının, öğretmenleri, öğretmenleri ve akşam sanat okuluna ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun "Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında; eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğinin sağlamak üzere okullarda okul-aile birlikleri kurulacağı, birliklerin, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere; aynî ve nakdî bağışları kabul edebilecekleri, maddi katkı sağlamak amacıyla sosyal ve kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenleyebilecekleri, okulların bünyesinde bulunan açık alan, kantin, salon ve benzeri yerleri işlettirebilir veya işletebilecekleri düzenlenmiştir.

09.02.2012 tarih ve 28199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Okul Aile Birliği Yönetmeliği ile bu birliklerin kuruluş ve işleyişi düzenlenmiştir. Yönetmelikte, birliğin okul bünyesinde olacağı ve tüzel kişiliğinin

bulunmadığı, birlik gelirlerinin aynı, nakdî, şartlı/şartsız bağış ve yardımlardan, okulların bünyesindeki kantin ve benzeri yerlerin işlettilmesi, gerektiğinde işletilmesinden elde edilen gelirlerinden, kamu kurum ve kuruluşları, özel hukuk tüzel kişilikleri ve gerçek kişilerin, örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde eğitim ve öğretimin yapıldığı saatler dışında gerçekleştirecekleri sosyal, kültürel, sportif, kurs, proje, sınav, toplantı, kampanya ve benzeri gelir getirici etkinliklerinden sağlanan gelirler ile diğer gelirlerden oluşacağı düzenlenmiştir. Yönetmelikte birliklere bütçeden kaynak aktarılacağına ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, okul aile birliklerinin Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğini sağlamak üzere kuruldukları, her birliğin okulun adını aldığı, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak şeklinde sosyal amaç güdüldüğü, bu sebeple okul-aile birliklerinin gelirlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu, bakanlığa bağlı birlikler olarak tanımlandığı, tek başına kamu kurumu olarak nitelendirilemeyeceği, ayrı bir kamu tüzel kişiliğinin bulunmayıp sosyal amaç güden bir oluşum olarak nitelendirilmesi gerektiği, öte yandan istihdam eden anlamında işveren konumunda olduğu anlaşıldığından prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle dava konusu düzenleyici işlemin, okul aile birliklerine ilişkin kısmının İPTALİNE, öğretmenleri ve akşam sanat okullarına ilişkin kısmı yönünden ise davanın REDDİNE, aşağıda dökümü yapılan 127,00 TL yargılama giderinin 63,50 TL'sinin davacı üzerinde bırakılmasına; 63,50 TL yargılama giderinin ise davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.980,00-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak

davalı idareye verilmesine, 1.980,00-TL. vekalet ücretinin de davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 23/05/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan **Danıştay 15. Daire Başkanlığı** **2015/2896 E. , 2018/5184 K.**

- Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin sigorta prim teşviklerinden yararlanmaları

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ON BEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2015/2896

Karar No : 2018/5184

Davacı :

Vekili : (Aynı yerde)

Davalı :

Vekili : Av. Özlem Atılgan (Aynı yerde)

Davanın Özeti : Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 22.01.2015 tarih ve 63665751/20702/421694 sayılı, “prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin”, “Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri” konulu; ” ... Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin, kamu işyeri niteliğinde ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 30. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlar olarak değerlendirilmesi, buna göre; bu nitelikteki işyerlerinin mahiyet kodunun (1) olarak değiştirilmesi, sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları

gerektiği, teŖvik ve desteklerden yersiz yararlandığı tespit edilenlerin kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenden istenilmesi ve yersiz yararlanılan tutarların gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi " içerikli Genel Yazı'nın iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Gerek 5510 sayılı Kanun'un 81. Maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde gerek aynı maddenin ikinci fıkrası gerekse 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrasında yer alan sigorta primi teŖvikine dair düzenlemenin uygulanamayacağı işyerleri arasında "genel bütçeye dahil idareler" ibaresine yer verildiği, Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin mevzuatlarına göre tarafından denetlenen kamu kurumu niteliğinde oldukları bu nedenle sigorta primi teŖviklerinden yararlanmamaları gerektiği, hazırlanan ve dava konusu edilen Genel Yazıda hukuka aykırılık bulunmadığından yürütmenin durdurulması isteminin ve davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik Hakimi: Murat Ŗaşı

Düşüncesi : Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinin "Kurumun gelir ve giderleri" başlıklı 23. maddesinin 1/b hükmünde gelirler arasında Bakanlık bütçesinden kuruma aktarılacak ödenekler de sayılmakta olup, bu durumda öğretmenevlerinin 5335 sayılı Kanun'un 30. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "bütçeden yardım alan kuruluşlar" kapsamında kamu işyeri niteliğinde olduğundan prim teŖviklerinden yararlanmasının mümkün olmadığı, dava konusu düzenlemenin öğretmenevleri ve akşam sanat okullarına ilişkin kısmının hukuka uygun olduğundan davanın bu kısmının reddine karar verilmesi gerektiği; okul aile birliklerine ise bütçeden pay aktarımı söz konusu olmadığından kamu işyeri olarak nitelenemeyeceği, bu birliklerin sigorta prim teŖviklerinden yararlanabilmelerini engelleyen düzenleyici işlemde hukuka

uyarlık bulunmadığından işlemin bu kısmının iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : N

Düşüncesi : Dava; Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri" konulu, 22.1.2015 gün ve 63665751/20702/421694 sayılı Genel Yazının iptali istemiyle açılmıştır.

T.C. Anayasasının 123'üncü maddesinde, idarenin, kuruluş ve görevleriyle bir bütün olup yasayla düzenleneceği; 124'üncü maddesinde de, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabileceği belirtilmiştir.

Uyuşmazlığın çözümü bakımından, Yönetmelikle yapılan düzenlemenin üst normlara ve hukuka uygun olup olmadığının irdelenmesi gerekmektedir. Buna göre;

3797 sayılı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 37'nci maddesinde, Öğretmene Hizmet ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığının görevleri; 652 sayılı nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21'inci maddesinde de, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri sayılmıştır.

5510 sayılı Kanunun 81'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (1) bendine göre: "Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalı primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır."

5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendi: "Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından; a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar." şeklindedir.

Öte yandan; Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinin 1'inci maddesine göre; Bu Yönerge, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı öğretmenleri ile öğretmenleri ve

akşam sanat okullarının açılış, kapanış, yönetim, işletme ve denetim usul ve esaslarını düzenler.

Diğer yandan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 16'ncı maddesinin 1'inci fıkrasına göre; Ticaret şirketleriyle, amacına varmak için ticari bir işletme işleten vakıflar, dernekler ve kendi kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişileri tarafından kurulan kurum ve kuruluşlar da tacir sayılırlar. Öğretmenevlerinin konumu bu hüküm ile birlikte değerlendirilecek olursa; bu kurumların işletme gelirlerini kamu hizmetinde kullanan işyerleri olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durum ile yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin tamamının birlikte değerlendirilmesinden; öğretmenevlerinin bakanlığa bağlı sosyal tesisler, döner sermaye işletmeleri olarak tanımlandığı, tek başına kamu kurumu olarak nitelendirilemeyeceği, ayrı bir kamu tüzel kişiliğinin bulunmayıp hizmet üretiminin gerçekleştirildiği iktisadi bir birim olarak nitelendirilmesi gerektiği anlaşıldığından prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 16'ncı maddesinin 2'nci fıkrası ile Okul Aile Birliği Yönetmeliğinin 1, 2, 5 ve 6'ncı maddeleri göz önüne alındığında, okul aile birliklerinin Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğini sağlamak üzere kurulduklarından, her birliğin okulun adını aldığı, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak şeklinde sosyal amaç güdüldüğünden, bu sebeple okul- aile birliklerinin gelirlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğundan, okul aile birlikleri yönünden de prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle; 22.1.2015 gün ve 63665751/20702/421694 sayılı Genel Yazının iptali yönünde karar verilmesi gerektiği

düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onbeşinci Dairesince Tetkik Hakiminin raporu ve sözlü açıklamaları dinlenildikten sonra gereği görüldü:

Dava, Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü tarafından 22/01/2015 günlü, 63665751/20702/421694 sayılı, "prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin", "Öğretmenevi ve akşam sanat okulu ile okul aile birlikleri" konulu; " ... Öğretmenevi ve akşam sanat okulları ile okul aile birliklerinin, kamu işyeri niteliğinde ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 30. Maddesinin 2. Fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlar olarak değerlendirilmesi, buna göre; bu nitelikteki işyerlerinin mahiyet kodunun (1) olarak değiştirilmesi, sigorta primi teşviklerinden yararlanmamaları gerektiği, teşvik ve desteklerden yersiz yararlandığı tespit edilenlerin kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenden istenilmesi ve yersiz yararlanılan tutarların gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilmesi" içerikli genel yazının iptali istemiyle açılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Sigortalı sayılanlar" başlıklı 4. maddesinin (a) bendinde; hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından sigortalı sayılacağı hükme bağlanmış, "Prim oranları ve Devlet katkısı" başlıklı 81. maddesinin (1) bendinde ise; "Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık

kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır. ... Bu bent hükümleri; vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ile okul-aile birliklerince çalıştırılanlar hariç olmak üzere 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve **4734 sayılı** Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile **4734 sayılı** Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz. ..." hükümlerine yer verilmiştir.

Maddenin göndermede bulunduğu 5335 sayılı Kanunun 30. maddesinin 2. fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlar ise; "...genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklar..." olarak düzenlenmiştir.

Öte yandan; 652 sayılı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü"nü görevlerinin belirlendiği 21. maddesine dayanılarak hazırlanan Öğretmenevi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu Uygulama Yönergesinde; kurumun (öğretmenevi ile öğretmenevi ve akşam sanat okulunun) açılmasında ve kapanmasında milli eğitim müdürlüğünün teklifi, valiliğin uygun görüşü ve Bakanlığın onayının gerektiği; muhasebesinin, Maliye Bakanlığınca yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile belirlenen Muhasebe Sistemi ve Özel Hesap Planı Usul ve Esasları ile genel muhasebe ilke ve standartlarına göre yürütüleceği; kurum müdürlüğü tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapımların, **4734 sayılı** Kamu ihale Kanunu ile bu Kanuna bağlı mevzuat hükümlerine uygun olarak

yürütüleceği, konaklama üniteleri dışında kalan tüm hizmet ünitelerinin, maliyet unsurları, hizmet kalitesi ve ekonomik olma ölçütleri göz önünde bulundurularak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, Alt İşverenlik Yönetmeliği ve Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ doğrultusunda müstecire verilebileceği; gelirleri arasında Bakanlık bütçesinden kuruma aktarılacak ödeneklere yer verilmesi; taşınır mal işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği doğrultusunda yürütüleceği; büro hizmetleri ve dosyalama sisteminin Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik ve ilgili genelgeleri doğrultusunda yürütüleceği; kurumda 657 sayılı Devlet Memurlarına tabi personelin de istihdam edileceği yolunda düzenlemelere yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen düzenlemeler uyarınca öğretmenevleri ve akşam sanat okullarının kamu kurumu niteliğini haiz olduğu sonucuna varılmakta olup, bu nedenle de, sözü edilen kurumların 5510 sayılı Kanununun 81. maddesinin (1) bendinde düzenlenen işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazine tarafından karşılanmasına ilişkin sigorta prim teşviğinden yararlanamayacaklar arasında bulunduğu açıktır.

Bu durumda, prim teşviklerinden yersiz yararlanmanın önüne geçilmesini sağlayacak işlemlerin talimatlandırılmasına ilişkin genel yazının, öğretmenevi, öğretmenevi ve akşam sanat okuluna ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun "Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında; eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğinin sağlamak üzere okullarda okul-aile birlikleri kurulacağı, birliklerin, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere; aynî ve nakdî bağışları kabul edebilecekleri, maddi katkı sağlamak amacıyla sosyal ve kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenleyebilecekleri, okulların bünyesinde bulunan açık alan, kantin, salon ve benzeri yerleri işlettirebilir veya işletebilecekleri

düzenlenmiştir.

09.02.2012 tarih ve 28199 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Okul Aile Birliği Yönetmeliği ile bu birliklerin kuruluş ve işleyişi düzenlenmiştir. Yönetmelikte, birliğin okul bünyesinde olacağı ve tüzel kişiliğinin bulunmadığı, birlik gelirlerinin aynı, nakdî, şartlı/şartsız bağış ve yardımlardan, okulların bünyesindeki kantin ve benzeri yerlerin işlettilmesi, gerektiğinde işletilmesinden elde edilen gelirlerinden, kamu kurum ve kuruluşları, özel hukuk tüzel kişilikleri ve gerçek kişilerin, örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde eğitim ve öğretimin yapıldığı saatler dışında gerçekleştirecekleri sosyal, kültürel, sportif, kurs, proje, sınav, toplantı, kampanya ve benzeri gelir getirici etkinliklerinden sağlanan gelirler ile diğer gelirlerden oluşacağı düzenlenmiştir. Yönetmelikte birliklere bütçeden kaynak aktarılacağına ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, okul aile birliklerinin Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliğini sağlamak üzere kuruldukları, her birliğin okulun adını aldığı, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak şeklinde sosyal amaç güdüldüğü, bu sebeple okul-aile birliklerinin gelirlerinin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu, bakanlığa bağlı birlikler olarak tanımlandığı, tek başına kamu kurumu olarak nitelendirilemeyeceği, ayrı bir kamu tüzel kişiliğinin bulunmayıp sosyal amaç güden bir oluşum olarak nitelendirilmesi gerektiği, öte yandan istihdam eden anlamında işveren konumunda olduğu anlaşıldığından prim teşvikinden yararlandırılmamasına ilişkin genel yazıda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle dava konusu düzenleyici işlemin, okul aile birliklerine ilişkin kısmının İPTALİNE, öğretmenleri ve akşam sanat okullarına ilişkin kısmı yönünden ise davanın

REDDİNE, aşağıda dökümü yapılan 127,00 TL yargılama giderinin 63,50 TL'sinin davacı üzerinde bırakılmasına; 63,50 TL yargılama giderinin ise davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.980,00-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, 1.980,00-TL. vekalet ücretinin de davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 23/05/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan